BO'LAJAK TEXNOLOGIYA FANI O”QITUVCHILARINI TAYYORLASH TIZIMIDA MALAKAVIY AMALIYOTNING AHAMIYATI

Nizayeva Farangiz Sharif qizi

GulDu talabasi

Annotatsiya: Oliy ta'lim muassasasidagi amaliyot jarayonida bo'lajak mutaxassislar o'z kasbiga mos nazariy bilimlarni mustaqil, ijodiy ravishda hayotga tadbiq etish yo'llarini o'rganadi, kasbga hos malakalarni egallaydi, o’quvchilar bilan muloqotni ular bilan qay yo’sinda shug’ullanishni o’rganadi, tahlil qiladi, bilim darajasini baholash bilan birga bolalarga turli kasb hunarlarni o’rgatadi,ularga hunarmanchilik soha va turlarini qiziqishlariga qarab o’rgatadi hamda hayotga tayyorlab hunarli qilib chiqaradi.

Kalit so'zlar: Ijtimoiy - iqtisodiy rivojlantirish, islohat, malakaviy amaliyot, sinov va tajriba, tajriba mashg'ulot, yetuk kadr, bilimlarni puxtalash, ta'lim prinsiplari, metodlari.

O'zbekistonning barcha sohalaridaamalgaoshirilayotgan islohotlerning maqsadi inson vauning manfaatlari, uningxavfsizligi va farovonligini ta'minlash hamda barkamol avlodni voyagayetkazishga qaratilgandir.Ma'lumki, taraqqiyotni harakatga keltirishda va turmushda ro'y berayotgan jarayonlarga o'z ta'sirini o'tkazishda jamiyat ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, madaniy-ma'naviy yangilanishining muhim sub'yekti bo'lgan yoshlarni barkamol shaxs qilib tarbiyalash muhim masalasi ahamiyatga ega.

Engmuhimi pedagoglar o'quv mashg'ulotlarining nafaqat axborot berish, balki rivojlantirish xarakteriga egabo'lishlariga e'tiborni qaratishlari zarur. Shuningdek, muhokama qilinayotgan masala, muQmmc, o'rganilayotgan mavzu yuzasidan talabalarning mustaqil fikr bildirishlBri (noto'g'ri bo'^^, fikr bildirishlari)ga imkon berish, nima bo'lganda ham ularni o'ylashga, fikrlashga undash shaxsga yo'natirilgan ta'limga xos muhim belgilardan biri sanaladi. Shuningdek pedagog nazariy bilimlar berish bi^ birgaamaliyko'nikmalarni shakllantirishda ham yetakchi hisoblanada. Chunkipedagog nazariybilimlarniamaliyotdaqo'llashdao'z tajribalarini tadqiq etadi.O'zbekistonRespublikasiPrezidenti "Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora - tadbirlari to'g'risida" 2017 yil 27 iyuldagi PQ 3151-sonli hamda "Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularningmamlakatdaamalgaoshirilayotgankengqamrovliislohatlardafaol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 2018 yil 5 iyundagi PQ 3775-sonli qarorlariga muvofiq Oliy ta'lim muassasalari bakalavriat ta'lim yo'nalishlari sinov tajriba asosida malakaviy pedagogik amaliyotini o'tash tartibini belgilaydi. Malakaviy amaliyot O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 1998 yil 30 oktyabrdagi 305-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan o'quv rejasi asosida o'tkazilib, bilim sohasi: 100000- gumanitar, ta'lim sohasi: 110000 -pedagogika, ta'lim yo'nalishi: 5111800 - maktabgacha ta'lim yo'nalishiga malakaviy amaliyot dasturi sifatida tatbiq etiladi.

O'zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan islohatlarni chuqurlashtirish jarayoni kadrlarni tayyorlash sohasida ham tub o'zgarishlar qilinishini talab etadi.

Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi 2909 -sonli qarori talablarida Oliy ta'lim tizimini tubdan takomillashtirish mamlakatni ijtimoiy - iqtisodiy rivojlantirishning ustivor vazifalaridan kelib chiqqan holda kadrlar tayyorlash masalasini tubdan qayta ko'rish xalqaro standartlar darajasiga mos oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash uchun zarur sharoitlar yaratilishini ta'minlash belgilandi.

GulDUtalabalariningmalakaviyamaliyotigafaoliyati.

Ma'lumki, ta'limdan asosiy maqsad bolalarga bilim berishgina emas, balki bilim olish yo'llarini o'rgatish, ularni ta'lim jarayonining faol ishtirokchisiga aylantirish demakdir.Shuningdek malakaviy amalyotda talabalar bollalar bilan qay yo'sinda ishlashi qanday metodlar bilan dars berishi o'z fikir mulohazalarini to'liq tushunarli holatda bolalarga yetkazishni sinab amalyotda qo'llab ko'rishlari ular bilan do'stona munosabatda bolib kreativ g'oyalar yondashuvlar bilan bolalarni qiziqtirishi lozim.Hozirda Guliston davlat universiteti texnalogik ta'lim yo'nalishi 2 bosqich talabalari haftaning juma kungi amalyotida nazariy olgan bilimlarini o'quvchilar bilan ishlab o'z salohiyatlarini ko'rsatmoqdalar.Darslarda o'qituvchilarning dars berish metodlari salohiyatlarini o'rganib tahlil qiloib o'zaro fikr almashib pedagoglar nazoratida talabalar ochiq darslar o'tmoqdalar.O'quvchilarga nazariy bilimlarini berib tushuntirib bo'lgach amaliy mashg'ulot ya'ni o'tgan mavzusi bo'yicha yasash chizish yog'ochga ishlov berish va hokozolarni o'rgatmoqdalar.Talabalarnin 70.-80 foizi yahshi pedagog o'qtuvchi bo'lishga harakat qilmoqda qolgan talabalar o'z salohiyatlarini boshqa soha va ishlarda sinab ko'rish niyyatidalar.

Ushbu ta'lim sohasida yangicha ijtimoiy, iqtisodiy sharoitda ta'limda o'qitish tizimini takomillashtirish, darslarni jahon andozalariga mos ravishda tashkil qilish o'quvchi faolligini oshiradigan muhim omillardan hisoblanadi.

Bizga ma'lumki hozirda jamiyatimizning barcha moddiy va ma'naviy sohalarida o'zgarishlar ro'y berib, insonlar aniq maqsadlar sari intilmoqda va o'zlari uchun muhim iqtisodiy, ma'naviy shart-sharoitlarni yaratib, barqaror rivojlanishni ta'minlash uchun xarakat qilmoqdalar.

Xulosa qilib aytganda bo'lajak o'qituvchi kasbiga kirish va bo'lajak o'qituvchi mahoratini egallash jarayoni, jamoaga kirishib, unda o'z o'rnini topib keta olishiga bog'liq. Bo'lajak mutaxassis jamoaning yordamida mohir bo'lajak o'qituvchi bo'lib shakllanishida muhim rol o'ynaydi.

Foydalangan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev SH.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi "Uzbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi tug'risida"gi PF-4947-son Farmoni "Xalq so'zi", 2017 yil 8 fevral
2. Golish L.V., Fayzullayeva D.M. Pedagogik texnologiyalarni loyihalashtirish va rejalashtirish: o'quv-uslubiy qo'llanma.. - T.: "Iqtisodiyot" nashri., 2011. 206 b
3. Q.Olimov va boshqalar. "Kasb ta'limi uslubiyati" Toshkent-2006 y.
4.Qo'ysinov O.A. Kompetentli yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligini rivojlantirish texnologiyalari: Dis. ... ped. fan. dok. – Toshkent: 2019. – 221 b.
5.Mamatov D.N. Elektron axborot ta'lim muhitida kasbiy ta'lim jarayonlarini pedagogik loyihalashtirish: Ped.fan.bo'yicha f.f.d.(PhD).. diss. – T., 2017. – 150 b.
6. M.Muxlibayev. Methodological foundations and solving integral problems by physics with labor training. https://johuns.net/index.php/journal/issue/archive.html